

UJVIDÉKI HÍRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy hónapra 1 K 20 f.
Negyedévre 3 korona
Égész évre 12 korona
Egyes szám ára mindenütt 4 fillér

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. KÖNINGSTÄDTLER OTTÓ

Szerkesztőség es kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 7.M megjelenik
hétfő kivételével mindennap
Telefonszám 180.

A kacagó,

könnyelmű Páris, a legragyogóbb és legkalandosabb éjszakai királynője holtra meredt ijedtében. Megjelent feje fölött a végzet s a gyönyörök szigetének piros mámorát a halálsejtelmen rémülete váltotta fel. A tündéri fényben uszó bulevardok a közelgő Zeppelin híre elsötétültek s a hullámzó emberáradat futva menekült a veszedelem elől. Feinn a magasban az áthatolhatlan köd öltalma alatt pedig berregve, bugva jött a végzet. Fényszórók hasztalan kerestek, a Páris védő repülőhaderege hasztalan üldözte. Amiért jött, végrehajtotta. Óriási dörrenések reszketették meg a sötétbe bujt palotasorokat s a tüzeső az éjszaka rejtekében is rajuk talált.

Nem a rombolási vagy nem az embervérre szomjazása vitte a Zeppelint a modern Babylon fölé. De Páris gögje már oly kihívó volt, hogy észre kellett téríteni. Ez a mulató, fecsegő, pompázó hívságok szigete a nagy világtragedia tengerén csak úgy józanítható ki könnyelmű mámorából, moeszkölködő szájhősködése csak úgy zabolázható meg, ha a saját bőrével is kénytelen tudomásul venni az idők végzetes komolyságát. Ez a legdegeneráltabb város a világvárosok sorában, amelynek még az a különleges kiváltsága is megvan, hogy még Franciaország nyomorával, könnyeivel és pusztulásával sem törődik mindaddig, míg ennek a szenvedésnek és végtelen lelki megrázkódtatásnak a saját bőrével, a saját idegrendszerével részesévé nem válik.

Az örültségen csak zuhany segít. Ebben a speciális helyzetben: tüzzuhany. A sötétrevált Páris aggodalmas óráiban talán utat nyit a józan megfontolásnak; talán belátja, hogy az antant vere-segeinek szakadatlan láncolata nem lehet jogcím annak hirdetésére, hogy nem érik be félgőzelemmel, hogy nekik Németország teljes megsemmisítése a végcéljuk. Lemondanak a hadisarcról is, a melyet a teljesen tönkretett Németország nem tud megfizetni azért a magasztos érzésért, hogy Németország megszünt. Láthatják, hogy a nagy garral hirdetett fölényük a légi harcban szintén csak szatyárkodás. Ők támadást jelentenek be, a Zeppelin pedig nem fecseg, hanem támad.

A párisi látogatás tehát Londonnak is szól. Ott is jártak már Zeppelinek és a legutóbbi Zeppelin látogatás óta a német Foc-keraplánok is megszereztek a Zeppelin távolságok képességeit.

Höfer mai jelentése.

Budapest, február 4.

(Hivatalos.) OROSZ HADSZINTÉR: Egy osztrák-magyar repülőraj bombákat dobott a Kremisniectől keletre fekvő Szumsk orosz hadtáppállomásra. Számos épület áll lángokban. Egyébb nevezetesebb esemény nincs.

OLASZ HADSZINTÉR: A tengeremelléki harc vonalon a tüzérségi harcok meglehetősen élénkek maradtak és a karintiai és tirolói határvidék több pontjára is kiterjedtek. Duino-kastélyt az ellenség tüzérségének több lelétalálata részben szétrombolta. A tolméni hídfő előtt az olaszok csapataink legutóbbi vállalkozása következtében az aciginj-seloi utól nyugatra levő lejtőkre vonultak vissza.

DÉLKELETI HADSZINTÉR: Észak-Albániában levő csapataink megszállták Kruját és előcsapataink elérték az Ismi folyót. Montenegróban a helyzet változatlanul nyugodt.

Höfer altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Tengeri események.

Budapest, február 4.

Egy cirkálóradjunk február 3-án délelőtt az olasz keleti parton Ortona és San Vito pályaudvarait és e községek körletében több raktárt és egy gyárat, valamint egy uszódarut tüzelésével súlyosan megrongált és az Arielo folyón Ortonától északra levő vasúti hidat szétrombolták. San Vito bombázása után tűzvészeket figyeltünk meg. A cirkálóradjunk visszatért anélkül, hogy zavarták volna.

A flottaparancsnokság.

A német jelentés.

Berlin, február 4.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HADSZINTÉR: Egy újabb angol robbantás megsemmisítette Hollouchtól északnyugatra megszállva tartott egyik robbantási tölcserűnk. Loosnál és Neuvillenél élénk kézigránátharcok. Az ellenséges tüzérség az arcvonal sok helyén, különösen az Argonokban élénk tevékenységet fejtett ki. Marletől nyugatra sértetlenül jutott kezünk-re egy francia harci kétfedeiű, amelynek vezetője eltévedt.

KELETI HADSZINTÉR: Különös esemény nem történt.

BALKÁN HADSZINTÉR: Repülőink a Vardarvölgyben, a görög határtól délre és a szalonikii öböl kikötőhelyén terjedelmes tüzeket figyeltek meg.

Legfelsőbb hadvezetőség.

Durazzo
két nap alatt elesik.

Róma, február 4.

— Az Ujvidéki Hírlap tudósítójától. —

A Tribuna szerint Essad pasa csapatai csupán addig védelmezi Durazzót, míg a csapatok elszállítását és a nem transzportálható készletek megsemmisítését fedezni kell. Durazzo két napon belül elesik.

György orosz nagyherceg
Tokióban.

London, febr. 4.

— Magyar Távirati Iroda. —

Mihajlovics György orosz nagyherceg a külügyminiszterium igazgatójával diplomáciai küldetésben tegnap Tokióba érkezett.

Metianu érsek †.

Nagyszében, február 4.

— Az Ujvidéki Hírlap tudósítójától. —
Metianu görög keleti román érsek meghalt.

Kavarodás

a parlamentben.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, február 4.

— Az Ujvidéki Hírlap tudósítójától. —

Beothy Pál elnök háromnegyed 11 órakor nyitotta meg a képviselőház ülést. Bejelentette, hogy gróf Eszterházy Móric né-mely hadimunka díjazása tárgyában a miniszterelnökhöz, Pető Sándor a csavargőzösszerencsélenség tárgyában a kereskedelmi miniszterhez, Ostffy Lajos a jogolytáborok ügyében a honvédelmi és belügyminiszterhez sürgős interpellációra kért és kapott engedélyt, amelyekre a napirend letárgyalása után került a sor.

A kivételes hatalom igénybevételéről szóló miniszterelnöki jelentéshez

Bottlik István szólott hozzá és bírálta a kormánykormány a közgazdasági intézkedéseit. Helyteleníti, hogy a kormány megengedte az 1914. évi termés szabad fogyasztását és kivételét, noha tudta, hogy a termés rossz volt. A tengeri rekvirálása lehetetlenné tette a sertés hizlalását. Az ipar terén is káros tendenciákat látunk. Az ipar jobban kihasználhatja a háborús konjunktúrákat, mint a mezőgazdaság. A nyersanyag és munkásiány miatt áruhiány állt elő és az ipar a kartelek védelme alatt szabadon állapítja meg az iparcikké árát.

Hibáztatja, hogy a kormány nem gondoskodott mindenütt a termőföldek megműveléséről. A hadifoglyokat kellene a Tisza és mellékfolyóinak szabályozási munkálataira felhasználni.

Sándor Pál elismeri, hogy történetek hibák és tévedések. A drágaságot főként a városok érezték meg. Védelmezni kénytelen azonban a nagybankokat, amelyek a háborúból nem húztak illegitim hasznot és nem okai az élelmiszerdrágaságnak. Felsorolja mindazon bankokat, amelyeknek igazgatóságaiban történelmi nevű politikusok, köztük számos néppárti és ellenzéki ül, akik csak nem tűrhették el, hogy jogtalan és tisztességtelen üzletek nevüket cégérül használhatják fel, hogy ilyen üzletekből kapják busás tantiémjeiket.

A beszédet Huszár Károly, Förster Aurél és Rakovszky István gyakori közbeszólásokkal zavarták.

Rakovszky István szenvedélyes hangon válaszol Sándor Pálnak, aki a szónok szerint új ónodai országgyűlést akart pro-

vokálni. Rakovszky személyesen támadta meg és mindig is követelte, hogy a politikusok, a közéleti szereplők ne üljenek be a bankok vezetésébe. Azt állítja, hogy Sándor Pál történelmi nevek odadobásával leplezni és fedezni akarta, hogy a hadseregszállítók 95 százaléka jelekhez tartozik. Rakovszky még magyarázza egy régebben elmondott beszédét.

Gróf Tisza István miniszterelnök sajnálja, hogy a vita mellékvágyára terelődött. Szükségtelen egyenlenségeket támasztani, szüneteléseket felkérni, a magyar nemzeti társadalmat nem a multak romjain, hanem annak alapjain kell felépíteni. Azonban nyíltan bevallja, hogy a történelmi osztálynak az újabb néprétegektől sokat kell tanulnia és sok hibáját kell levétnie.

Tisza Sándor Pál fejtegetéseit nem tartja helyesnek és szerencsésnek. Meg tudja érteni az érzést, amely fejtegetésének indítók oka. A bankokat jogtalanul és helytelenül támadták meg. Teleszky kellően védelmezte meg a nagybankokat, amelyek nagy szolgálatokat tettek és hivatásuk magaslatán állanak. Rakovszky István kijelentette, hogy politikusaink és államférfiaink bölcsője a bankokban ringott. Tisza felkérte Rakovszkyt, hogy jelentse ki, a kormány tagjait, vagy az ellenzéki vezéreket-e?

Rakovszky István: (közbekiált) csűr, csavar.

Gróf Tisza István: Ezt bizonyítani kell, ezt nem lehet bizonyítani nélkül állítani. Rakovszky nem térhet ki a válasz alól: a miniszterekre, vagy az ellenzéki vezérekre értette-e? (Óriási zaj az ellenzéken.)

Beöthy Pál elnök kijelenti, hogy nem szeretne erősebb eszközökhöz nyulni és kéri a Házat, hogy ne zavarják a tanácskozás rendjét.

Huszár Károly: (közbekiált) Lukács Lászlót érte.

Gróf Tisza István: Rakovszky kijelentését csakis a jelenlegi kormányra érthette. Harkányi a kereskedelmi tárca elvállalásakor nagyobb anyagi áldozatokat hozott, mint eddig bárki más. Kéri a zavarólag ható kérdéseket mellőzzék. A kormány minden elkövetett a gazdasági helyzetünk és a mezőgazdasági munkálatok elvégzésének megkönnyítésére. A kormány kéréllhetetlenül üldözött minden uszort és visszaélést és vigyázzon a fogyasztók érdekeire. Becsületesen teljesítette a kötelezettségét és nyugodtan várja a Ház ítéletét. (Zajos taps és éljenzés a munkapárton.)

Rakovszky István válaszában kijelenti, hogy szigorúan disztíngált politikusok és szakemberek közt. Nem akarta az ország tisztességét lejjebb szállítani. A kereskedelmi miniszter képeségeit elismeri és méltatja.

Gróf Tisza István: Szeretné, ha a szakemberek az összehívhatatlansági törvény engedélyével a parlamentben lennének foglalkozhatnának. Felkér mindenkit az ellentétek elkerülésére.

Háromkor bezárják a vitát. Ezután került a sor a sürgős interpellációkra.

Gróf Eszterházy Móric interpellációjában kifejti, hogy a nagy vállalkozók a ruhaneműek szállításánál túlnagy haszonra tesznek szert, amíg a munkások és a munkások alighogy megkeresik a megélhetéshez valót. Ez jogtalanság és igazságtalanság. A kormány beavatkozását kéri.

Az interpellációt kiadják a miniszterelnöknek.

Dr. Pető Sándor a propellerkatasztrófa tárgyában interpellál. Harkányi miniszter kijelenti, hogy a vizsgálat folyamatban

van és amíg az be nem fejeződik, addig érdemben nem válaszolhat.

Ostffy Lajos a hadifogolytáborok békében való felhasználásáról interpellál. Sürgeti, hogy azokat iparfejlesztési célokra használják fel.

Az interpellációt kiadják a kereskedelmi, honvédelmi és belügyminiszternek.

Holnap folytatják a vitát.

Az ülés háromnegyed hatkor végeződött.

A német tengerészeti jelentés.

Berlin, február 4.

A Wolff-ügynökség jelenti:

Január 31-én és február 1-én egy német tengeralttjáró a Themse torkolatában elsüllyesztett egy angol felfegyverzett megfigyelőgőzöst, egy belga és három angol halászgőzöst, amelyek megfigyelési célokra szolgáltak. Az L. 19. tengerészeti léghajó egyik feladó utjáról nem tért vissza. A foganatba vett kutatás eredménytelen maradt. Egy Reuter-jelentés szerint február 2-án a Grimsbybe való „King Stephen” nevű angol halászgőz az északi tengeren rátalált a léghajóra, amelyet a hullámok dobáltak. A gondola és a léghajó teste részben víz alatt volt. A legénység a léghajó kiálló részein tartózkodott. Az angol halászgőzös elutasította megmentésükre irányuló kérelmüket, hivatkozással arra, hogy legénysége gyengébb, mint a léghajóé. A halászgőzös inkább visszatért Grimsbybe.

A tengerészeti vezérkar főnöke.

A portugál forradalom.

Madrid, február 4.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Az El Imparcial arról értesül, hogy Lisszabonban a zavarások tovább tartanak. Több utcában bombákat dobtak, melyek három katonát megölték. A támadókat revolverlövéssekkel szétkergették. Több városnegyedben néhány bomba fölrobbant és hárokat okozott. A kormányzó palotáját és a munkásság szindikátusának épületét katonaság őri. A jelöltek általános sztrájk provokálására készülnek. A közúti forgalma megszűnt. A leteremtőitokat hadihajón interpelláltak. Setubol, Sanpedro, Redondó, Montemor városokban a polgármestereket megkínózták és megölték. Számos községben kirabolták a gabonaraklákat. Csapatokat küldtek ki.

Az orosz sajtó a miniszterváltásról.

London, február 4.

Pétervári jelentések szerint a sajtó kedvezően fogadta Gorenykin távozását. Az utódját Stürmer hidegen fogadják és nem értik meg, hogy miért nevezték ki. Az egyetlen indító oka csak az lehet, hogy benső barátja volt Gorenykinnek.

A balkáni hadseregünk.

Páris, február 4.

— Magyar Távirati Iroda. —

A Havas-ügynökség jelenti Athénből: A magyarosztrák és német csapatok helyre állították a Ghevel—Strumica közötti levő vasútvonalakat. A központi hatalmak egyre újabb erősitéseket kapnak.

Oroszország készülődése.

Budapest, február 4.

A Pester Lloyd tudósítója Bukarestből jelenti: A Ziaa értesülése szerint az orosz dunai kikötőket különösen erősen kiépítik. A Duna és a Kiliaga összefolyásánál erődt építettek. Dunai kikötők állomáshajói drótlan táviróval vannak felszerelve. Reni kikötőjét flottabázisnak szánták. A román partokat éjjelente fényzórával megvilágítják. A román tiltakozásra azzal megegyeznek, hogy csupán a Dunán kutatták át és hogy az orosz katonák szökését akarják meggátolni. Annak a meggátolására pedig, hogy az orosz flotta ne kutathassa át a román hajókat, katonai őrségeket helyeznek el a hajón.

Megcáfolt békekonferencia híre

London, február 4.

— Magyar Távirati Iroda. —

A Daily Telegraph madridi tudósítója előtt Romauones spanyol miniszterelnök kijelentette, hogy azok a híresztelések, mint ha a semleges államok Spanyolországban legközelebb békekonferenciára gyűlnek össze, teljesen alaptalanok. Bármennyire is óhajtnak a békét, még nem érkezett el az ideje a barátságos és eredménytelően kecsgető béketárgyalások közvetítésének.

Orosz miniszterválság készül.

Koppenhága, február 4.

— Az Ujvidéki Hírlap tudósítójától. —

Pétervárról jelentik, hogy Stürmer miniszterelnök hivatalba lépésekor kifogásolta a külügyminiszter és a pénzügyminiszter működését. Beavatottak számítás azzal a lehetőséggel, hogy a két miniszter lemond. Stürmer a duma összehívását szükségesnek tartja.

A hatos honvédek megköszönték Ujvidék üdvözlését.

Az ujvidéki hatos honvédek legutóbbi orosz fronton szerzett dicső tetteit a hivatalos jelentéstől kezdve, a parancsnokok egész sorozata dicséretével tüntette ki. A dicsőséges események alkalmával Ujvidék városa is ki kellett, hogy vegye részét hős ezredének üdvözléséből és Profuma Béla polgármester levelét intézett az ujvidéki honvédekhez harctéren lévő parancsnoksághoz. Ezekre az üdvözlő sorokra ma érkezett a következő válasz:

M. kir. szabadkai 6. honvéd gyalogezred.

Ujvidék szab. kir. város polgármesterének.

Nagyságos Uram!

A m. kir. ujvidéki 6. honvéd gyalogezrednek a f. hó 10-étől 20-áig tartó nehéz harcokban elért lényes sikere alkalmából hoztam intézett üdvözlő sorait az ezred legénysége és tisztikara nevében halásan köszönöm. Intézkedtem, hogy a szülőföldről érkezett elismerő sorok az ezred minden tagjának tudomására hozassanak, hogy a még kilátásban lévő nehéz harcok közepette buzditással szolgáljon az a remény, az a bizalom, s az elismerés, mellyel otthonából az ezredet körülveszik.

Az ezredet rövid idő óta ismerem; parancsnokságát a legadább tusák közepette vettem át; bár székelj ezredet hagytam ott a felsőbb parancsnokságok rendelkezése folytán, de örömmel tölt el a tudat, hogy a vitéz 40. honvéd hadosztály közletébe tartozó 6. honvéd ezred parancsnoka lettem, mely ezred sohasem hiányzott onnan, hol legnagyobb volt a veszély, hol megbízható csapatokra, lélekjelenlétre a magyar vitézségre volt szükség.

Büszke lehet Ujvidék város és környéke hősi fiaira.

A biztos győzelembe vetett erős hittel, reménnyel és törhetetlen bizalommal várjuk a további fejleményeket, s az ezek során aratandó lényes győzelmeket, melyek előbb-utóbb az áldásos békéhez vezetnek.

Maradtam Nagyságod Táborigi posta 84., 1916. jan. 29.

Kiváló tisztelője:
Förster ezredes
ezredparancsnok.

Igaz büszkeséggel tölt el bennünket az ujvidéki hős honvédek vitézsége és igaz rokonszenvvel kísérjük hű fiaink titáni küzdelmét, melynek sikerében annál is inkább bizunk, mikor látjuk, hogy oly melegsívű magyar ember áll az élén, aminő a vitéz Förster ezredes.

A szalonkii Zeppelin-támadás kára.

Róma, február 4.

(Magyar Távirati Iroda.)

A Stefani-ügynökség jelenti: A Zeppelin-támadás Szalonkiben öt millió kárt okozott. Tizennyolc halottja és harminchétszáz sebesülte van a támadásnak.

Szerb fogságból kiszabadulva.

— Egy ezredorvos kalandos menekülése. —

Mozivászónra való izgalmas és kalandos első szabadult ki egy esztendeig tartó szerbiai fogságból dr. *Brezovszky* Emil ezredorvos, budapesti jóhírű kórházi főorvos, aki dr. *Brezovszky* Nándor *ujvidéki* kórházi főorvosnak testvéröccse.

Dr. *Brezovszky* Emil, mint a 29. honv.-gy. ezred ezredorvosa résztvevett első szerbiai offenzívánkban és 1914. december 6-án köteletségének teljesítése közben Arangjelovácnál az egész köztözhelyre és annak személyzetével együtt szerb hadifogságba jutott.

A szerb katonák akik az orvost és személyzetét elfogták, durván átkutatták a podgyászát, feltúrták annak tartalmát, a kötszereket felbontották és széthányták, úgy hogy dr. *Brezovszky* Emil kénytelen volt egy ép arra lovagló lovakapitány segítségét kérni, hogy legalább a kötszereket és műszereket menthesse meg. A kapitány szívesen és barátságosan teljesítette az orvos kérését és egy intelligens bölcsész-tanhallgatót, — aki mint önkéntes szolgált a szerb hadseregben, — melléje adva, elkísértette a köztözhely személyzetével együtt Gornji Milanovába, ahol egy szerb hadosztályparancsnokságnak adták át őket. Itt 6 napig időztek. Előzékenyen bántak velük és *Brezovszky* dr. ottartózkodása egész ideje alatt kezelte a Gornji Milanovába tömegesen hozott szerb sebesülteket.

A hatodik napon Kragujevába vitték és egy tartalék kórházhoz osztották be, ahol 1915. év májusáig orvosi teendőket végzett. Kragujevából Paracsinba került, itt is folyton dolgoztatták, de minden szabadságot meghagytak neki: viselhet a kardját, a kórház négy magyar orvosa a városban magánházakban lakhatott, szabadon járhatott — kelhetett, érintkezhetett bárkivel.

Az aránylagosan tärhető életnek azonban a második magyar-osztrák offenzíva véget vetett.

Az orvosokat azóta őriztették, megtiltották a kórházépület elhagyását, majd erős fedezettel a Nis melletti *serljigi* fogolytáborba vitték, ahol a magyar osztrák fogolykatonáknak lett az orvosa. Ekkor pusztított legjobban a fogolytáborban az *éhtífusz*, amelynek rettenetesen sok áldozata lett. A szerb hadvezetőség vagy tehetetlen volt a pusztító vész terjedésének megállításában, vagy elmulasztotta az emberi szempontból is kötelező egészségügyi óvintézkedések megtételét. Sok ezren pusztultak így el. Maga a fogolytábor orvosfőnöke: dr. *Brezovszky* Emil is *éhtífuszban* betegedett meg. A fogolytáborban hajmeresztő állapotok voltak. A foglyok alig kaptak enni valót és maga a szerb hadsereg is éhezett.

Amikor *Kövess* győzelmes seregei a szerbeket gyors visszavonulásra kényszerítették, dr. *Brezovszkyt* és fogoly tisztársait Prokupljen, Kursumljen Pristi-

nán át Prizrenbe vitték azzal a szándékkal, hogy Albániába és onnan hajón Olaszországba viszik. De Észak-Albániába a szerbekkel ellenséges indulatu malisszorok miatt nem vihették a fogoly-tránszportot és így a Durazobba tervezett behajózás helyett Debrán át Elbasszánba kerültek, ahonnan 1915. december 8-án hosszas bolyongás után Kawajába (Albánia) jutottak el.

Itt történt, hogy az egyik fogoly magyar tiszt *tífuszban* megbetegedett. A fogolyzállítmány parancsnoka a járvány továbbterjedését megakadályozandó, a *tífusz* beteget és az ápolására kijelölt *Brezovszky* drt Kawajában az albán csendőrség őrzetere bízva, azzal hagyta vissza, hogy az albán csendőrhadnagyának meghagyta, hogy a visszamaradt tiszt és orvosát 3 nap mulva kísértesse utánuk. A három nap telte után *Brezovszky* dr. és tisztársai kijelentették az értük jött albán csendőrhadnagy, hogy történjék bármi is, nem mennek tovább. Az albán csendőrhadnagy előbb fenyegetésekkel próbálkozott, de mert ez sem használt semmit, a kawaja-i mohamedán vallású polgármesterhez: a kajmakámhoz kísérte őket, aki azonban erősen monarkia-érelmű lévén, a két ellenszögölt egy ottani szállodában elbujtatta. Két hétig rejtőzködtek ott azokban a polgári ruhákban, amelyeket a kawajai magyar-osztrák konzulátus egyik tisztviselője bocsájtott rendelkezésükre és aki azonfelül még 100 frank arannyal is kisegítette őket. Két hét múlva a szerbek Durazoból a foglyokkal kénytelenek voltak visszatérni, mert a behajózást flottánk állandó ébersége lehetetlenné tette. Kawaján át Valonának indultak. Kawajában peddig a szerbek ép abban a szállóban, ahol a menekülők voltak, vettek lakást. A kajmakám erre a két menekültöt egy török házában rejtette el, de mert ott is attól tartott, hogy felismerik őket, a kajmakám lovakat adott nekik és egy albán csendőrkalauzolás mellett egy elrejtett tanya rá küldte őket. 5—6 napig bujkáltak ott és ekkor albán csendőrruhába átöltözve, egy albán csendőr vezetésével Görögország határait igyekeztek elérni, de mert az Orinzi folyó hidját az olaszok felrobbantották, ez a tervük meghiusult.

Az albán csendőr a szerb konzulátusnál utlevelet próbált a két menekült magyar tiszt részére szerezni, kiadván őket albán alattvalóknak, de a szerb konzul az utlevél kerék személyes megjelenését kívánta, amit persze a menekülők nem kockáztathattak meg.

Ekkor Észak-Albánia felé szöktek a mirditák tábort keresve. Csendőrruhában két olasz és egy szerb táboron keresztül jutva, közben találkoztak a menekült szerb trénnel is, elértek a mirditákat, akik előtt igazolták

magukat. A mirditák azonban, mert Essad pasa rendőruniformisa volt rajtuk, nem adtak nekik vezetőt.

Egy tizennégy éves kis albán fiu: *Premd* Forru láta a két menekültöt, velük németül megértette magát és felajánlotta, hogy egy napi járásra elkíséri őket. Utközben a két magyar és a feltűnően intelligens kis albán fiu annyira összebarátkoztak, hogy a két magyar menekült mellett harmadiknak odaszegődött a kis *Premd* Forru is. Dr. *Brezovszky* megígérte a kis fiunak, hogy kívánságát teljesíti és utánajár, hogy magyar-osztrák katonai iskolába, — ami a kis albán régi vágya volt, — felvegyék.

Hőfédte albán hegyeken, járhatlan utakon, lóháton Prizrend környékén bolgár előőrsokre bukkantak, akik a menekülteket a szomszédos magyar előőrsokig vezették, ahol egy hadosztályparancsnokság vezérkari főnöke elé kerültek, aki fővöről-hegyire kihallgatta a sok viszontagságot átél két magyar tisztet, és miután kétségtelenül igazolták magukat, a mi uniformisainkat adták reájuk és utlevéllel ellátva Ucsküb, Nis, Belgrádon át Ujvidékre utba indította őket.

Ujvidéken dr. *Brezovszky* a fivérét kereste fel, aki végtelenül boldogan köszöntötte a már elvesztettnek hitt öccsét.

Dr. *Brezovszky* Emil december 8-án szakadt el a fogolytáborból és január 17-én bukkant a mi előőrseinkre, úgy hogy bolyongása közel hat hétig tartott.

A kis albán fiu is eljött Ujvidékre, aki egy percet sem akarja elhagyni utitársait.

Brezovszky dr. Ujvidékről Budapestre utazott, hogy csapat-tészténél jelentkezzenek.

Æ szkupstina összeülése.

Róma, február 4.

— Az *Ujvidéki Hírlap* tudósítójától. —

A *Messageo Rómából* jelenti: A Rómában időző szerb képviselő sűrűnyileg felkérték *Pasicot*, hogy Rómába és Párisba utazása előtt közölje velük, hogy hajlandó-e kiküldött bizottsággal a szkupstina összehívásáról tanácskozni. A szkupstinalet egy francia városban szeretnék összehívni.

Az orosz flotta erőszakosságai.

Bukarest, február 4.

— Az *Ujvidéki Hírlap* tudósítójától. —

Az *Universul Tulcsából* jelenti: Tegnap délután a Traján román gőzös a Dunán felfelé haladt és egy görög hajót vontatott. Egy orosz ágyúszádd megállásra szólította fel, de a hajó bejutott a román vizekre s a partnál horgonyt vetett. Az orosz hajó erre román területre vonult be és felszólította a parancsnokot, hogy hajójával menjen *Renibe*, hogy ott a hajót átküldhassák. A parancsnokot, miután ez ellen tiltakozott, legénységével együtt elfogták és *Renibe* vitték, ahonnan öt óráss kihallgatás és irományaik átküldtása után elbocsájtották őket. A hajók csakis ezután folytathatták útjukat.

Az elhagyatott Szerbia.

Amsterdam, február 4.

(Az *Ujvidéki Hírlap* eredeti távirata.)

Londonból jelentik: Az ántánt kormányai hetek óta azon vitakoznak, hogy melyiküknek a köteleessége a szerb kormánynak megfelelő összegeket a rendelkezésre bocsájtani. A gyors menekülésre a szerb állampénzeket nem kezelték megfelelően. Jelentékeny összegeket nem találnak meg, az elrendelt vizsgálatok eredménytelenek maradtak. Franciaország és Itália kijelentették, hogy a támogatás kérdését a szövetségesek egymás közt még nem intézték el. Oroszország és Anglia egyáltalán nem válaszoltak. — *Péter király és Pasic* barátaitól teljesen elhagyatva ülnek Korfuban.

Salonikit nem világítják.

Milano, február 4.

(Az *Ujvidéki Hírlap* eredeti távirata.)

A Secolo Salonikiból jelenti, hogy a francia parancsnokság a város vezetőségével egyetemben elhatározta, hogy a világítást a minimumra csökkentik, nehogy a legitímádas megismétlésekor jó célpontok legyenek.

Megsérült orosz tengeralattjáró

Bukarest, február 4.

Az *Ujvidéki Hírlap* tudósítójának távirata.

Tulcsából jelentik, hogy egy naszád megsérült orosz tengeralattjárót vontatott *Renibe*. A tengeralatti valószínűleg tengeri ütközetben sérült meg.

A horvát címer kérdése.

Budapest, február 4.

(Az *Ujvidéki Hírlap* eredeti távirata.)

A magyar-horvát regnoláris bizottsága ma délután gró *Khuen-Héderváry* Károly elnöklete alatt ülést tartott, amelyen a címerkérdést megoldották és megbeszéltek a törvényjavaslatot, amely a horvát címerkérdésben felmerült sérelmet rendezi. A törvényjavaslatot a magyar országgyűlés és a horvát szábor elé terjesztik.

A szerbiai román követ.

Bukarest, február 4.

(Az *Ujvidéki Hírlap* eredeti távirata.)

Filality szerbiai román követ Albániában való bolyongás után Korfuban, ahol a szerb kormány tartózkodik, letelepedett.

Leégett amerikai parlament.

New-York, február 4.

(Az *Ujvidéki Hírlap* eredeti távirata.)

Ottava parlament olvasójában tűz támadt. Az épület leégett. A képviselők csak nagynehezen menekülhettek ki. A kár öt millió dollár.

Az angol kormány.

Manchester, február 4.

Az *Ujvidéki Hírlap* tudósítójának távirata

Londonból jelentik: A hadügyminiszterium ujonckövetelésének korlátozását nem ismerik el, a házasságok besorozását és véd-kötelezettségi korhatár felemelését tervezik. A kabinetben *Runciman* és *Mackene* követelik a katonai igényeknek gazdasági szempontokból való korlátozását. Döntés még nem történt.

HIREK.

Február
5
Szombat

Napkelte: 7 ó. 24 p. d. e.
Napnyugta: 5 ó. 04 p. d. u.
Holdkelte: 8 ó. 04 p. d. u.
Holdnyugta: 7 ó. 41 p. d. e.

Kath. Ágota sz. vt. Prof.
Agota. Gör. kel. Január 23. Kelemen vt.
Izr. Adar 1. Ros Khodes.

Névnapok: Ágota, Domitian, Eteleka.
Ma van az 559-ik háborus nap.
1861. Parseval Agoston, a róla elnevezett ballon tervezője Frankenthalban született.

1875. IX. Pius a porosz májusi törvényeket érvénytelennek jelenti ki.
1915. A király levele Tisza István grófnak, melyben hálásan emlékeztet meg a nemzet nagy áldozatkészégéről.

1915. Kern Aurél az Opera igazgatójává nevezték ki.
1915. Az oroszok általános nagy kudarc a harcnonal minden pontján 4000 orosz foglyul ejtettünk. A németek 6000 orosz fogták el.

1915. Az Emden megköszönt legénysege Arábiában partraszállt. A törökök ünnepelek.

1915. A törökök Kornánál megverték az angolokat. akik 400 halottat vesztek.

Előléptetett Ujvidékiek. A hivatalos lap közli, hogy *Kron* Richard a tűzérsgéhez beosztott népfelkelő egyéves önkéntest, ujvidéki nagykereskedőt és *Millin* Iván népfelkelő örmestert, ujvidéki bankhivatalnokot népfelkelő zászlósokká léptették elő.

Konyovits sorhajóhadnagy bravura. A csütörtöki Hófer jelentés kúrtólte világgá a legbravurosabb, leghősiesebb repülőteljesítményt, amelyet *Konyovits* sorhajóhadnagy vitt véghez. Amidőn *Valona* ellen február 2-án repülőátadását intéztünk, az egyik tengerészeti repülőgépnél ellenséges tüzeléstől találva, a Borától erősen hullámzó, felkorbácsol tengerrel volt kénytelen le szállani. *Konyovits* sorhajóhadnagy repülőgéppel habozás és félelem nélkül az ellenséges ütegek erős ágyutüzében és két teljes gözzel közeledő torpedózó tüzelése dacára a megrongált és a tengeren hanykolódó repülőgép mellé ereszkedett, a halál torkában volt két bajtársát a csak 2 személy súlyának szánt repülőgépén biztonságba helyezte, a megrongált repülőgépet hasznavehetlenné téve, kettős személyzettel ismét felszállt és 220 kilométeres utat megteve, a cattarói öbölbe sértetlenül tért vissza. — Ez a hőstett annyira kiemelkedik még a legvitézebb haditettek közül is, hogy annak hőse megérdemli, hogy neve, mint a hősiesség és a bajtársasság mintaképe időtlen-időkig megörökíttessék. Anál nagyobb a mi örömünk, mert e hőstett, e repülőbravur egy *bácsme gyei* származása magyar tengerészti sz névéhez fűződik. A valónai repülőbravur hőse ugyanis *Konyovits* Dóme sorhajóhadnagy, *bácskai* és fia *Konyovits* Pál volt szenttamási, most zombori tanítónak, unokaöccse dr. *Konyovits* György volt ujvidéki kir. ügyésznek, jelenlegi győri főügyész helyettesnek és dr. *Konyovits* Dávid zombori országgyűlési képviselőnek.

A hatos honvédelmekre. Ma ismét újabb adomány érkezett a

hatos honvédek dicsőségét hirdetni hivatott emlékoszlopra. Ez alkalmmal ujvidéki úrihölgyek: *Busch* Endréné, *Richter* Péterné és *Richter* Vilma egy társas összejövetel résztvevői közt 27 koronát gyűjtöttek össze erre a hazafias és nemes célra és küldötték el szerkesztőségünknek, amely adománnyal az eddig kimutatott 454 K 60 fillér 481-60 koronára emelkedett. Ha Ujvidék hölgyei e jó példát követve, felkarolják a lelkes pártfogást megérdemlő eszmét, ugy a hatos honvédelmek hamarosan fogja Ujvidék egyik közterét díszíteni.

A Vörös Kereszt kérelme. Az ujvidéki Vörös Kereszt Egylet vezetősége kérvényt adott be a városi tanácshoz, amelyben 20—24 holdnak ingyenes használatának jogát kéri. Az egylet e területen, melyet a Brüll F. F.-féle kendergyár mellett kér kijelölni, burgonyát akar termelni.

Szerbiai iskolák magyar főigazgatója. A Bácsme gyei Napló arról értesül, hogy a meghódított szerb területen a közoktatásügyi kérdések rendezése teljes erővel folyik és hogy az összes szerbiai iskolák ügyeinek intézőjévé *Farago* Jánost, Bácsme gyei tanfelügyelőjét nevezik ki. — Utána jártunk a hírek és örömmel hallottuk, hogy e fontos és díszes megbízást tényleg *Farago* János tanfelügyelőnek szánták, akit Ujvidék társadalma, ugy iskolalátogatói is, mint a törvényhatósági közigazgatási bizottság ülésein való részvétele révén igen előnyösen ismer. A kitünő hírű tanférfiu tíz éven át a belgrádi magyar-osztrák konzulátus által fenntartott magyar nyelvű népiskolájának igazgatója volt és mint ilyen kiváló érdemeket szerzett.

Visszatérés Belgrádba. A belgrádi lakosság visszatérése szünetlenül tovább tart. Legújabbban *Perics* Zsviojin dr. az ismert monarkiarabát egyetemi tanár, *Atanijevits* Nastas és *Stojadinovits* Milán a legfőbb semmitőszék bírái, *Radovanovits* P. Atanaz törv. elnök, *Stefanovits* R. Alexa min. tanácsos, *Jovanovits* Sofronije nagyparas, *Jovanovits* Jovan dr., *Molerovits* Jevrem nagybirtokosok.

Horvát vendéglősök Belgrádban. Belgrádi tudósítónk jelenti, hogy tegnap a horvátszlavoniai vendéglős- és kávészövétség 30 tagu küldöttsége járt Belgrádban, hogy a helyszínen a viszonyokat tanulmányozza. A küldöttség a helyzet megismerése után több elsősorú kávéházat és vendéglőt fog Belgrádban létesíteni. A küldöttséggel egy neves zágrábi butorgyáros cég és egy építész is Belgrádban járt, hogy a vendéglősöknek nyomban tervezetet és árajánlatokat tehesse nek. Hogy miért nem gondolt erre a budapesti magyar vendéglősszövétség, erre igazán nem tudunk válaszolni.

A légnyomású mosógép tegnap délután első bemutatását városunk előkelő hölgyei nézték végig a Grand szálloda éttermében, hol a bemutató gépével egy nagy mennyiségű ruhát 5 perc alatt hófehérré mosott és ezzel a közönséget valósággal bámulatba ejtette. Ezen géppel való mosásnál, mint tapasztaltuk, fele

annyi szappan és tüzelőszér szükséges, mint a kézi mosásnál és a ruhákat ideális módon kíméli, sőt még a kezeket sem kell a vízbe tenni. Ajánlatos, hogy mindenki jó háziasszony tekintse meg a bemutatást, mely még szombaton és vasárnapon, mindenkor d. u. pont 4 órakor a Grandban tartatik meg, mert ezen géppel való mosás mindenkire nézve tanulságos és hasznos.

Montenegró és a monarkia.

Szófia, február 4.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Narodni Prava beavatott jorrdásból értesül, hogy a monarkia és Németország megegyezést létesítettek. Montenegró független marad saját hadsejeggel. Pánszláv mozgalmak meggátolására a monarkia protektorátusa alatt az Adria-partvidéket és a montenegrói határt, valamint a fontosabb stratégiai pontokat osztrák-magyar csapatok megszállva tartják. Montenegró területileg nem lesz kisebb. Nem hiszik, hogy Nikita visszatérjen országába.

Vilmos császár részvéte.

Konstantinápoly, február 4.

Vilmos császár sürgönyileg tolmácsolta a szultánnak részvétét a dinasztiát ért csapásért.

Kiadó: Ujvidéki Hirlap ujságválatat

APRÓ HIRDETÉSEK

Közlési díjak: 15 szög 60 fill. Minden további 10 szó 40 fill. Vastagabb betűből szedett szó 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Apró hirdetésekre és jelíges levelekre vonatkozólag felvilágosítás szolgál a kiadóhivatal. Telefon 180.

A Grand Hotelben udvari és utcai szobák havi 50—60 koronáért kiadók.

HÁZ KIADÓ, Temerini-utca 9. szám Bővebb felvilágítások Buzatér 17 Özv. Mirilovné.

KÉT PONNYI LOVAT 6-7 éveset eladok. Megtekinthetők délelőtt 9—12-ig, délután 3—5-ig, Váscr-utca 3.

E MELETI NAGY LAKÁS Szücs-utca 15. sz. május elsejére kiadó. Ugyanitt üzletelhelységek is azonnal kiadók.
Dr. Kubinyi

APOLLO MOZGÓSZÍNHÁZ

1916. évi február hó 4., 5., 6., péntek, szombat és vasárnap.

Sascha Híradó aktuális képek.

Teddi és a betörőkirály vigjáték 3 felvonásban.

Az örök éjszaka dráma 3 felvonásban.

Asta Nielsen-nel a főszerepben.

Zsák és Ponyva kölcsönző

használt zsákok vétele és eladása, mindennemű zsinag eladás --- SCHIFF ÁBRAHÁM Ujvidék, Temerini u. 12. Telefon 403.

Levelezőnő

perfekt német, szerb, horvát, aki a magyar nyelvet is némileg bírja, a német gyorsírásban és a könyvelésben jártas, több évi gyakorlattal, állandó alkalmazást keres. Reflektálók címei a kiadóhivatalban „Osztrák” jelige alatt küldendők.

EXCELSIOR DUPLAMALÁTA TÁPSÖR, valamint az összes DREHER-féle SÖRFAJOK, dél-bácskai és szerémsze gyei KIZÁRÓLAGOS RAKTÁRA: DREHER ANTAL (sörfőzdei r.-t. sörraktára UJVIDÉK, Széchenyi-u. 25.

Stein Jakab

RUM-, COGNAC-, SZILVÓRIUM-, TÖRKÖLYPÁLINKA, LIKÓRÓK, PEZSGÓ ÉS KÜLÖNLEGES-SÉGEK NAGY RAKTÁRA

UJVIDÉK,

II. Rákóczi Ferenc-út 10. szám.

Kócsy Sándor

műszaki vállalkozó

UJVIDÉK, Petőfi-utca 19.

Elvállal kutfurrásokat, gőzfűtéseket és vízvezeteket.

Ajánlatokat készséggel és díjtalanul küldök bármely időben.